

UZASADNIENIE

W dniu 29 kwietnia 2013 roku A. R. wytoczyła powództwo przeciwko B. N., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą (...) powództwo o zapłatę kwoty 20.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 marca 2013 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż w dniu 4 października 2012 roku korzystała z usług (...), mieszczącego się przy ul. (...) w R., który prowadzi pozwana B. N.. Powódka twierdziła, że na skutek nienależycie wykonanej usługi opalania doznała poparzeń I i II stopnia skóry brzucha, twarzy, szyi, lewego uda, prawego biodra, pach oraz skóry między palcami rąk. Powódka zdecydowała się skorzystać z usługi przez czas proponowany przez pracownicę salonu B. M., wierząc w kompetencje personelu salonu. Następnego dnia powódka zauważyła u siebie zmiany na skórze w postaci zaczerwienienia i obrzęków. Kolejnego dnia na skórze powódki pojawiły się pęcherze. W związku z tym powódka niezwłocznie udała się na Oddział Ratunkowy Szpitala w M., gdzie stwierdzono u niej poparzenia skóry i udzielono niezbędnej pomocy.

Mimo udzielonej pomocy lekarskiej, stan skóry powódki pogarszał się, dlatego w dniu 8 października 2012 roku udała się do przychodni zdrowia w R., gdzie została zbadana przez lek. med. I. Z., która stwierdziła poparzenia I i II stopnia skóry brzucha, szyi, twarzy, lewego uda, prawego biodra, pach oraz skóry między palcami rąk. Powódka przez okres 26 dni nie była zdolna do pracy. Pomimo tego, iż stosowała zalecenia lekarzy, jej stan zdrowia nie ulegał poprawie. Z czasem zaczerwienienia na skórze nóg przerodziły się w rozległe i liczne blizny oraz przebarwienia, które utrzymują się do tej pory. Powódka podkreśliła, że wciąż odczuwa ujemne skutki wadliwego zabiegu, przejawiające się przede wszystkim bólem. Nadto powódka nadal zażywa wiele leków. Znajduje się ona w stanie stresu oraz ogólnego rozchwiania emocjonalnego, co w sposób negatywny wpływa na jej zdrowie. Rokowania lekarskie nie dają powódce szans na zlikwidowanie blizn i przebarwień na skórze. Nie można ona też ze względów zdrowotnych wystawiać poparzonych miejsc na słońce.

Konsultująca powódkę lek. med. I. Z. przypuszczała, iż poparzenia mogą być wynikiem niesprawnych lamp łóżka opalającego, z którego korzystała powódka. A. R. wraz ze swoją matką udała się więc do salonu, celem potwierdzenia tych przypuszczeń. Pozwana jednak nie udostępniła powódce dokumentacji, zasłaniając się faktem, iż nie jest ona dostępna w salonie. Dodatkowo nie wykazała ona zainteresowania stanem zdrowia powódki.

Zdaniem powódki charakter doznanych przez nią obrażeń ciała, długotrwałość leczenia, perspektywa kolejnych badań, wizyt lekarskich i związane z tym cierpienia uzasadniają zasądzenie zadośćuczynienia w dochodzonej wysokości. Istotną okolicznością dla oceny krzywdy poniesionej przez powódkę jest także fakt, iż skutki doznanych obrażeń, np. blizny, będą odczuwalne przez nią do końca życia. Powódka zwróciła również uwagę na swój młody wiek i następstwa wypadku w postaci trwałego oszpeceń, co u kobiety w tak młodym wieku rodzi poczucie ogromnej krzywdy, niesprawiedliwości oraz nieprzydatności, ból i wreszcie nieodwracalny uszczerbek na zdrowiu oraz stan psychiczny po procesie leczniczo-rehabilitacyjnym.

Pozwana B. N. złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa z uwagi na brak legitymacji procesowej.

Pozwana potwierdziła, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W zakresie swojej działalności oferuje ona usługi fryzjerskie oraz kosmetyczne. W salonie pozwanej znajduje się również wydzielone pomieszczenie z łóżkiem do opalania. Łóżko to stanowi jednak własność M. Z., która prowadzi Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo -Handlowe (...). Na mocy umowy zlecenia zawartej pomiędzy wspomnianym przedsiębiorstwem a pozwaną, łóżko jest obsługiwane przez pozwaną oraz jej pracowników. Pozwana podkreśliła, iż prowadzona przez nią działalność oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) stanowią dwie odrębne i niezależne działalności

gospodarcze. Dokonują one osobnych rozliczeń oraz korzystają z dwóch oddzielnych kas fiskalnych, o czym wiedzą klientki korzystające z usługi opalania.

W ocenie pozwanej, za wystąpienie ewentualnej szkody na osobie odpowiada sprawca tej szkody. W przedmiotowej sprawie zatem, ewentualnym sprawcą szkody mógłby być właściciel łóżka do opalania - Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo -Handlowe (...). Zważywszy na wskazane okoliczności, należy uznać, iż po stronie pozwanej brak jest legitymacji procesowej biernej, gdyż powództwo powinno być skierowane przeciwko innemu podmiotowi.

Jednakże z ostrożności procesowej pozwana wskazała na następujące okoliczności.

W dniu 6 października 2012 roku powódka złożyła wizytę w salonie, zgłaszając pracownicy pozwanej – B. M. – iż podczas korzystania z łóżka solaryjnego uległa ona poparzeniu. Powódka zapytana o datę ostatniej wizyty odpowiedziała, iż miało to miejsce około dwóch tygodni wcześniej. Świadcami tej rozmowy były A. W. oraz A. N., które znajdowały się w tym czasie w salonie.

Pozwana podkreśliła, że powódka nie przedstawiła karty leczenia szpitalnego, która potwierdzałaby jej wizytę w szpitalu we wskazanym przez nią terminie. Także zeznania świadków dotyczące przebiegu rozmowy między pracownicą salonu a powódką potwierdzają, iż w tym dniu była ona w salonie pozwanej, podając jednak odmienną datę zabiegu niż ta wskazana w pozwie. Prowadzi to do jednoznacznego wniosku, iż powódka nie korzystała z usługi opalania w salonie pozwanej – bynajmniej nie w terminie, który wskazuje. Można zatem stwierdzić, że poparzenie, którego doznała powódka było ewentualnym efektem wizyty w zupełnie innym miejscu niż salon pozwanej. Dodatkowo pozwana wskazuje, że z zeznań D. L. wynika, iż powódka w okresie, w którym, jak twierdzi korzystała z solarium, stosowała lek o nazwie O.. Informację taką przekazała świadkowi matka powódki, twierdząc, iż tabletki te są środkiem przyspieszającym opalanie i mówiąc, iż wraz z córką je zażywają. Jak wynika z załączonej do wymienionego leku ulotki, podaje się go jedynie w przypadku występowania łuszczycy w ciężkiej postaci. W treści ulotki znajduje się również ostrzeżenie, iż w trakcie trwania terapii nie należy się opalać, gdyż może to prowadzić do ciężkich poparzeń. Biorąc pod uwagę powyższy zapis należy jednoznacznie stwierdzić, iż krzywda powódki wynika wyłącznie z jej winy, a dochodzenie przez nią zadośćuczynienia jest zupełnie bezpodstawne.

Pozwana podniosła także, iż łóżko do opalania, znajdujące się w salonie posiada deklarację zgodności z wymogami europejskimi, do jego dezynfekcji stosowany jest preparat posiadający odpowiedni certyfikat, a pozwana legitymuje się zaświadczeniem o przeszkoleniu w zakresie obsługi urządzeń opalających. Dodatkowo, lampy znajdujące się w łóżku były wymienione w kwietniu 2012 roku, co świadczy o trosce o bezpieczeństwo klientek salonu i dochowaniu należytej staranności w zakresie wyposażenia i obsługi łóżka opalającego. Także przeprowadzona w dniu 11 października 2012 roku kontrola Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w P. nie stwierdziła żadnych zaniedbań, a wszelkie wymogi sanitarne związane ze świadczeniem usług solaryjnych zostały spełnione. W kwestii przedstawionych przez powódkę zaświadczeń lekarskich, pozwana podkreśla, iż nie potwierdzają one faktu korzystania z łóżka opalającego i nie wykazują związku przyczynowo – skutkowego między poparzeniem a wizytą w salonie pozwanej.

W dalszych pismach procesowych strony, reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, podtrzymały swoje stanowiska przedstawione w pozwie oraz odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił, co następuje.

Pozwana B. N. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...), przy ulicy (...) w R..

(dowód: wydruk z CEIDG k. 69)

W okresie od 3 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2013 roku B. N. zawarła z M. Z., prowadzącą działalność pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) umowę, na mocy której M. Z. zleciła B. N. obsługę i dbanie o stan sanitarny łóżka solaryjnego, znajdującego się w pomieszczeniu budynku w R. przy ulicy (...), a także dbanie o

stan sanitarny tego pomieszczenia. Opłatę za usługę opalania na łóżku solaryjnym należącym do M. Z. klientki uiszczali w kwaciarni należącej do M. Z., znajdującej się w tym samym budynku, w którym funkcjonuje także salon B. N.

(dowód: umowa z 03.01.2012r. k. 70, umowa z 04.01.2013r. k. 71, wydruk z CEIDG k. 72, zeznania świadka B. M. k. 183-184, zeznania świadka M. M. k. 184, zeznania świadka A. W. k. 184-184 v., zeznania świadka A. N. k. 184-185)

Sąd zważył, co następuje.

Roszczenie powódki nie zasługiwało na uwzględnienie, zasadnym jest bowiem zarzut pozwanej dotyczący braku legitymacji procesowej biernej w niniejszej sprawie.

O istnieniu czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją, będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy (wyrokowania), a brak legitymacji procesowej – czynnej bądź biernej – prowadzi do oddalenia powództwa.

Powódka A. R. wystąpiła przeciwko B. N. z roszczeniem o zapłatę tytułem zadośćuczynienia. Powódka podnosiła, iż wskutek nienależyte wykonanej usługi opalania doznała ona poparzeń I i II stopnia.

Sąd uznał, iż w oparciu o treść art. 443 kc w ustalonym stanie faktycznym, powódka mogła dochodzić swoich roszczeń zarówno według zasad odpowiedzialności kontraktowej, jak i odpowiedzialności deliktowej. Sąd podzielił w tej kwestii aprobowane w piśmiennictwie i orzecznictwie stanowisko, zgodnie z którym wierzyciel stosunku obligacyjnego wynikającego z umowy jest jednocześnie poszkodowanym z tytułu czynu niedozwolonego tylko wówczas, gdy określone zdarzenie powodujące szkodę stanowi nie tylko niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez dłużnika jego powinności, określonych w stosunku zobowiązaniowym, ale jednocześnie narusza ogólne, obowiązujące powszechnie, wszystkich i zawsze, nakazy i zakazy wynikające z norm prawa, zasad współzycia społecznego lub dobrych obyczajów i to bez względu na istniejący między stronami stosunek zobowiązaniowy oraz jego zakres (por. wyrok SN z 10 kwietnia 1974 r., I PR 415/73, OSN 1975, Nr 4, poz. 95; wyrok z 3 czerwca 1981 r., IV CR 18/81, LEX nr 8331; wyrok SN z 10 października 1997 r., III CKN 202/97, OSN 1998, Nr 3, poz. 42). Niewłaściwe wykonanie zobowiązania samo przez się nie może być uznane za działanie bezprawne w rozumieniu art. 415 kc. Taka jego kwalifikacja jest uzasadniona tylko wtedy, gdy jednocześnie następuje naruszenie obowiązku powszechnego, ciężącego na każdym podmiocie. W takim wypadku kodeks cywilny dopuszcza zbieg roszczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania i roszczenia z tytułu czynu niedozwolonego, pozostawiając poszkodowanemu wybór jednego z tych roszczeń (art. 443 kc). Ugruntowane w orzecznictwie jest stanowisko, że wybór jednego z roszczeń, o których mowa w art. 443 kc, może być dokonany przez samo podanie faktów uzasadniających żądanie pozwu. Wskazuje się też, że w przypadku zbiegu podstaw odpowiedzialności deliktowej i kontraktowej rzeczą sądu orzekającego jest zdecydować, na podstawie której z podstaw powinna być rozstrzygnięta dana sprawa, przy uwzględnieniu prymatu tej, która jest dla poszkodowanego korzystniejsza lub z uwagi na charakter roszczenia tej z nich, która w danej sprawie może mieć zastosowanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 listopada 2006 r., I CSK 222/06, Lex nr 421407; z 14 lutego 2003 r., IV CKN 1768/00, Lex nr 78273 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 23 listopada 2006 r., I ACa 678/06, Lex nr 298407). Powódka powołując się na zarzut nienależytego wykonania umowy, wskazała jednocześnie, iż osoba obsługująca łóżko solarne zaproponowała jej dłuższy czas korzystania z usługi, co zdaniem powódki stanowiło naruszenie ciężącego na pracownicy solarium obowiązku dbania o zdrowie klientek. Powódka wskazała także, że łóżko z którego korzystała było w złym stanie technicznym i nie spełniało wymaganych przez przepisy norm.

W tych okolicznościach Sąd rozważył zarówno rozstrzygnięcie w reżimie odpowiedzialności kontraktowej, jak i deliktowej.

Odnosząc się do odpowiedzialności kontraktowej podkreślić należy, iż w przypadku udowodnienia przez powódkę faktu korzystania z łóżka solaryjnego w salonie (...), umowa o świadczenie usługi opalania zawarta zostałaby z właścicielką łóżka - M. Z., a nie jak twierdziła powódka z pozwaną B. N..

Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt, iż M. Z. i B. N. w analizowanym okresie łączyła umowa zlecenia. M. Z., prowadząca Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe (...) zleciła B. N. obsługę i dbanie o stan sanitarny łóżka solaryjnego, znajdującego się w pomieszczeniu budynku przy ul. (...) w R. oraz o dbanie o stan sanitarny tego pomieszczenia. Obsługa miała w szczególności obejmować wpuszczanie klientów do pomieszczenia, programowanie czasu pracy łóżka zgodnie z dyspozycją klienta, mycie i dezynfekcję łóżka po każdym umyciu, a także utrzymywanie w czystości pomieszczenia. Za wykonanie umowy strony ustaliły miesięczne ryczałtowe wynagrodzenie.

Zgodnie z art. 734 kc istota umowy zlecenia wyraża się w tym, że przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Należy ona do kategorii umów z zakresu szeroko rozumianego pośrednictwa. Zasadniczymi elementami wyodrębnionymi w definicji tej umowy są: dokonanie czynności prawnej (określonej) oraz działanie dla dającego zlecenie. Stanowi ona konstrukcję umożliwiającą dokonywanie czynności prawnych przy wykorzystaniu zastępstwa. Zastępstwo to polega na dokonywaniu czynności prawnej dla innej osoby (dającego zlecenie), a tym samym może się wyrażać zarówno w działaniu w jego imieniu i z bezpośrednim skutkiem prawnym dla niego, jak i w działaniu w imieniu własnym, ale na rachunek (dla) dającego zlecenie. W świetle powyższych rozważań Sąd uznał, iż B. N. występowała jedynie jako zastępca, nie była zaś stroną umowy o świadczenie usługi opalania.

Jak w wyniku z zeznań przesłuchanych świadków (k.184, 185) klientki doskonale wiedziały, że opłatę za korzystanie z solarium należy uiszczać w kwaciarni należącej do M. Z., która znajduje się w tym samym budynku. Tam również klientki otrzymywały paragony, będące potwierdzeniem zawarcia umowy.

Podsumowując dotychczasowe rozważania stwierdzić należy, iż dłużnikiem w rozumieniu art. 471 kc i art. 474 kc byłaby w analizowanym zobowiązaniu M. Z., która nie występowała jednak jako strona pozwana w niniejszym postępowaniu.

Jak już wcześniej wskazywano, powódka mogła dochodzić swoich roszczeń także według przepisów o odpowiedzialności deliktowej. Ustawodawca w tytule VI trzeciej księgi kodeksu cywilnego wyodrębnił zespół przepisów (art. 415-449), które nie wiążą odpowiedzialności za szkodę z niewykonaniem wiążącego już strony stosunku zobowiązaniowego (art. 471 i n. kc), lecz z ujemnie ocenianymi zachowaniami podmiotów i innymi zdarzeniami normatywnie określonymi, których zaistnienie jest pierwotnym źródłem stosunku prawnego - obowiązku naprawienia szkody danym zdarzeniem spowodowanej.

W analizowanym przypadku odpowiedzialność pozwanej wynikałaby z art. 435 kc, który stanowi, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność pozwanego z art. 435 kc opiera się na zasadzie ryzyka. Zasada ta oparta jest na założeniu, że samo funkcjonowanie zakładu wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody stwarza niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania prowadzącego taki zakład (wyrok Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2001 r. II UKN 424/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., III CSK 360/07).

W przedmiotowym stanie faktycznym ponownie podkreślić należy, iż osobą prowadzącą przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 435 kc jest M. Z. jako właścicielka łóżka solaryjnego, zaś powódka nie wykazała, aby zaistniała jakakolwiek przyczyna egzoneracyjna wyłączająca odpowiedzialność tej osoby za ewentualną szkodę wyrządzoną w związku z działaniem łóżka solaryjnego.

W przedmiotowym postępowaniu po stronie pozwanej występowała jedynie B. N.. Zarówno powódka, jak i pozwana nie skorzystały z uprawnienia przewidzianego w art. 194 § 1 kpc.

Artykuł 194 § 1 i 3 kpc dotyczy wezwania do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego osoby, przeciwko której nie zostało wytoczone powództwo. Wezwanie to doktryna i orzecznictwo określają terminem "dopozwanie". Dopozwanie z § 1 stanowi sposób obrony pozwanego (składając wniosek, twierdzi on, że wyrok powinien zapasć przeciwko innej osobie), ale i środek umożliwiający powodowi uniknięcie wyroku oddalającego powództwo, gdy okaże się, że dotychczasowy pozwany nie jest w sprawie legitymowany biernie.

W świetle powyższych rozważań uznać należy, iż brak było przesłanek do przypisania pozwanej B. N. legitymacji procesowej biernej w niniejszym postępowaniu i z tego względu powództwo należało oddalić.

Zgodnie z uregulowaną w art. 98 § 1 kpc zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy zawarty jest w art. 102 kpc i stanowi on, iż sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, gdy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. W ten sposób ustawodawca – w określonych okolicznościach – przyznał prymat zasadzie słuszności, nie sprecyzował jednak pojęcia „wypadku szczególnie uzasadnionego” i nie podał jego przykładów, podobnie jak nie uczynił tego w innych przepisach kodeksu postępowania cywilnego, w których odwołał się do takich lub podobnych przypadków (np. art. 169 § 4 kpc, art. 320 kpc, 424¹ § 2 kpc i art. 554 § 1 kpc).

Z tego względu ocena stanów faktycznych pod kątem dopuszczalności zastosowania zasady słuszności odnośnie obowiązku zwrotu kosztów procesu pozostawiona została sądowi, który powinien kierować się w tym zakresie własnym poczuciem sprawiedliwości.

Ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 kpc, ma zatem charakter dyskrejonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 roku, III CZ 10/12, Biuletyn SN 2012, nr 4, s. 7).

W rozpoznawanej sprawie Sąd uznał, że istnieją podstawy do zastosowania art. 102 kpc. Sąd uwzględnił przede wszystkim trudną sytuację majątkową i życiową powódki, która pozostaje na utrzymaniu swojej matki, która osiąga niezbyt wysokie wynagrodzenie za pracę. Przede wszystkim z tego względu powódka uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych w całości. Podkreślenia wymaga także fakt, iż powódka wytaczając powództwo była subiektywnie przeświadczona o słuszności swojego roszczenia i zasadności jego skierowania przeciwko B. N.. Powódka nie musiała bowiem wiedzieć, że pozwana nie jest właścicielką łóżka solaryjnego, a jedynie wykonuje czynności powierzone jej przez M. Z.. Ustaleń tych dokonał Sąd dopiero w trakcie procesu, dlatego należy przyjąć, iż powódka miała uzasadnione podstawy, by twierdzić, że pozew wytoczyła przeciwko właściwej osobie.

Z uwagi na powyższe Sąd odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu na rzecz pozwanej na podstawie art. 102 kpc.

Z/ odpis orzeczenia z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki, za 14 dni bądź z apelacją.

Pisz, dnia 04.07.2014r.